

[Sigsgaard.]

gøre den bemærkning, at uanset hvordan man udformer et u-lands samarbejde, vil det i hvert fald altid blive politisk, og jeg tror, de to ordførere må indrømme, at visse virkninger vil vel en sådan lov have, uanset om de måske er forkerte eller for ringe, hvad man nu ellers kan mene om dem. Allerede derved, at de har visse virkninger, er loven politisk og u-landsbistanden politisk.

Jeg mener i høj grad, at u-landsbistanden; hvad mange sektorer angår, er en støtte til dansk erhvervsliv, som betales af de danske skatteydere. Der sker altså en økonomisk omfordeling ad den vej. Det er straks et langt mere kompliceret spørgsmål, i hvor høj grad den egentlig gavner udviklingslandene, hvilke udviklingslande der gavnnes, og hvilke klasser og befolkningsgrupper i disse udviklingslande der gavnnes.

Jeg skal i øvrigt her ved anden behandling holde mig til enkelte forhold og diverse ændringsforslag.

I betænkningen taler man lidt om, hvorvidt man som hidtil bør yde bistanden som overvejende projektbistand, altså til enkelte opgaver i udviklingslandene, eller som det, man her kalder rammebistand, og som også kaldes programbistand. Jeg synes, jeg i de bemærkninger, udvalget gør om det, kan konstatere et lille fremskridt i synsmåden: man vil i højere grad ind på rammebistand. Men jeg må sige, at det er ganske utilstrækkeligt, at det kun er den faglige bistand, der indgår i de programmer, man her tænker sig.

Udvalget taler i øvrigt om rammebeløb i forbindelse med det, vi kalder de vigtigste modtagerlande, men gør ingen bemærkninger om valget af de vigtigste modtagerlande. Det har man i øvrigt heller ingen indflydelse haft på, og det er en fejl. Det er embedsmændene og til en vis grad industri- og landbrugstoppen, der har truffet denne den vigtigste beslutning inden for rammerne af den danske u-landsbistand, og sådan skal det åbenbart efter udvalgets opfattelse have lov til at blive ved med at være.

Så taler man i betænkningen om, at der nok burde være en vis priskontrol gennem monopoltilsynet med leverancer under bistandsloven, og det kan der i høj grad være noget om, for der foreligger jo forskellige rapporter, der tyder på, at leverancebindingen kan medføre, at de leverancer, som u-landene får, bliver til for høje priser. Det synes jeg er udmærket at komme ind på her. Men så viser det sig, når man læser et par linjer videre, at det desværre alligevel ikke kan lade sig gøre at få en priskontrol på her, fordi monopoltilsynet er overbebyrdet med arbejde, siger man. Det lyder rent ud sagt ikke troværdigt, at det skulle være den egentlige motivering. Man tænker jo, når man læser det: ja men så ansæt dog et par mennesker, når nu opgaven er så vigtig, som den er.

Jeg synes, man her ser, hvad der vejer tungest i hvert fald for udvalgets flertal: den socialdemokratiske ordfører havde jo et forbehold på dette punkt. Spørger man sig selv, om det nu er hensynet til udviklingslandene eller til det danske erhvervsliv, kommer man til det resultat, at det må være hensynet til det danske erhvervsliv, når man ikke vil sætte monopoltilsynet på opgaven. Det kan ikke være, fordi man ikke kan ansætte det par mand mere, der skulle til. Det kunne hverken mærkes her eller der og har ingen betydning for regeringens sparepolitik.

Når man derfor ikke vil sætte monopoltilsynet på opgaven, kan jeg kun opfatte det sådan, at det er, fordi VKR ikke vil have kontrol på u-landsleverancerne. Så kan man beklage, at socialdemokratiet og SF ikke har taget anstand på det punkt ud over de bemærkninger, der blev gjort her i dag.

Så rejser sig selvfølgelig i øvrigt det interessante spørgsmål, hvad en eventuel kommende socialdemokratisk regering vil gøre på det punkt, om den mener, at den vil kunne få råd til at ansætte et par folk i monopoltilsynet eller hvad.

Udvalget er i betænkningen nedkommet med et længere afsnit, hvori der står, at den